

Sct. Georgsaften 21 april 2022

En aften hvor vi tager sagnet om Sct. Georg og dragen op.

Kampen mod det onde i verden og kampen mod det onde i os selv.

Vi kender alle sagnet.

Men kan vi bekæmpe ondskaben?

Jeg var til et foredrag på Haka med titlen

“Det er skammens skyld”

Foredraget blev holdt af Christian Hjortkjær som underviser på Silkeborg højskole. Har en ph.d. i Kierkegaard.

Han fortalte om hvordan skammen havde indtaget den unge generation i dag og viste klip fra den norske serie Skam.

Fortalte om at den unge generation var meget mere ansvarsbevidste end nogen tidligere generation.

Peter Kemp har skrevet om ungdomsoprørets filosofi i 60erne, dengang man afskaffede skylden og alt var tilladt.

Vi skal lære at leve i teknikkens tidsalder.

Og oprørets og opgørets tid.

Under maj revolten i Paris udsendte en mor et flyveblad, hvor der stod:

“Vi har skabt en kultur, hvis stadig stigende rytme, ville være gået over gevind, hvis ikke unge fra alle samfundslag var kommet for at oplyse os.

Derfor, skyd ikke på vores børn, lad os lytte til dem - lad os forstå dem.

Vi har altid skældt ud på den unge generation, de er dovne, krævende, selvoptagne og tager ikke ansvar.

Generationskløften har altid blomstret i fuldt flor.

Men de unge har det svært i dag, det er et svaghedstegn ikke at stole på sig selv, den tanke bliver påduttet de unge mennesker.

Vi har aldrig før haft så mange diagnoser. Og nu står de med skammen.

Skammens væsen er tavshed.

Skamfølelsen bliver fremkaldt ved en psykisk handling.

Skamfølelsen er det eneste følelse, der ikke kan styres. Vi har ikke kontrol over skammen.

De unge er bange for at tabe masken.

For 50 år siden var det skyldfølelsen der var den fremherskende. i dag er det skammen, og skammens væsen er at skjule sig.

Ved skyld kan vi argumentere med et andet væsen, skyde skylden på hinanden, men skam er en frygtelig følelse, der blottes vi, der bliver vi set, afsløret.

Skam er et grundlæggende moralsk kompas.

Og vi kan ikke trøste dem, det vi siger bliver ofte en anklage.

Nej vi skal sige: "Jeg tror på dig." Vi må indgyde dem livsmod.

Vi må sammen tro på fremtiden.

Og så tror jeg vi må til at tage skyld og skambegrebet alvorligt.

Vi har gjort alt tilladt, vi må have de etiske begreber på banen igen, så de unge ikke skammer sig. Ikke føler sig utilstrækkelige.

Problemet er ikke vi har gjort noget forkert, men vi aldrig har gjort nok.

Det er diagnosen, men hvad er medicinen?

De unge har en tårnhøj moral og grænseløs selvbejdelse.

Hvor kommer den fra?

Jeg kommer lige tilbage til det etiske kompas, jeg talte om i

Nytårsgildehallen.

Jeg tror vi alle har det, men samfundet er så gennemsyret af "alt er tilladt", jo værre jo bedre, det gælder i skolerne, ja overalt i samfundet.

Hvordan kommer vi på banen igen?

Hvad skal der til for at vi når ud med budskabet om at ændre holdningen til hinanden og til naturen?

Jeg kender ikke svaret, men lad os begynde med at drage et Sct. Georgs sværd mod os selv, mod det onde i verden.

De suveræne livsytringer: Kærlighed, tillid og åbenhed er universelle.

De er værd at bygge på.

Benny Andersen skriver i en af sine stærke tekster om en mand der sidder i solnedgangen og kikker i sin kikkert, i sidste vers tager han kikkerten fra øjnene, og det lyder:

" Jeg sænker min kikkert og ser, at alle de adskilte dele/ hører sammen som et hele / der kan blive til meget mer.

Jeg synger mens solkuglen bunder:

Gid jorden aldrig går under!

Det ved vi godt den gør, men det "meget mer", det overskud som antydes, giver perspektiv og viser os, at det er godt at leve i verden, selvom vi ikke ved hvor længe.